

Referanser: KM 6/12, KR 55/13

OVF 2014 - Tildelinger fra Kirkerådet

Sammendrag

Fordeling av midler fra Opplysningsvesenets Fond (OVF) skjer i henhold til Lov om Opplysningsvesenets Fond av 7. juni 1996.

Retningslinjer for disponering av tilskudd fra Opplysningsvesenets fond til kirkelige formål, ble fastsatt av Kirkemøtet i 1997 (KM 12/97). Retningslinjene ble revidert på Kirkemøtet i 2000 (KM 09/00). Siste endring skjedde på Kirkemøtet 2012 (KM 6/12). Retningslinjene finnes i Lovsamling for Den norske kirke 9.5 (s. 257 - 258).

Med bakgrunn i de store reformene som er igangsatt har Kirkerådet måttet varsle potensielle søkere om at det heller ikke i 2014 ville være OVF-midler til nye nasjonale prosjekter. I samsvar med tidligere vedtak er allerede igangsatte prosjekter prioritert. Videre har Stortinget, Fornying-, administrasjons- og kirke departementet og Kirkemøtet lagt visse føringer på en andel av beløpet som er stilt til disposisjon. Disse tildelingene er plassert under del 1 (fellesutgifter).

Tilskuddsmidlene er fordelt på fellesutgifter, Kirkemøtets andel og bispedømmerådernes andel. Fellesutgiftene består av økumeniske kontingenter, utgifter til internasjonale, økumeniske generalforsamlinger og delegasjonsutgifter, midler til søsterkirker og administrasjonstilskudd. Størrelsen på utgiftene til økumeniske generalforsamlinger varierer fra år til år. For å unngå «toppene» har det vært praktisert en spareordning slik at budsjettposten ikke varierer så mye fra år til år. I budsjettet for 2014 er det innarbeidet samme ramme som i 2013. Dermed blir det samme ramme både til Kirkemøtets andel og til bispedømmerådene som i 2013.

Det er Kirkerådet og bispedømmerådene som er tilskuddsforvaltere for tildelingen fra OVF. Dette betyr at det er Kirkerådet og bispedømmerådene som er ansvarlige for å gi rammene for tildelingene til tilskuddsmottakere. Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd er tilskuddsmottakere som kan fordele til prosjekter innenfor de økonomiske rammer som er gitt fra Kirkerådet.

Forslag til vedtak

Tildelingen fra Opplysningsvesenets fond til kirkelige formål er for 2014: **kr 23 500 000**

Kirkerådet gir direktør fullmakt til å omdisponere innenfor Kirkerådets prosjekter. Brukes det lite på et prosjekt, kan midler overføres til et annet prosjekt.

Fellestiltak: **kr 9 210 300**

1. Kirkerådet avsetter til økumeniske kontingenter	kr 3 987 000
2. Kirkerådet avsetter til generalforsamlinger og delegasjonsutgifter	kr 1 080 000
3. 10 % til søsterkirker, fordelt av Mellomkirkelig råd	kr 1 843 300
4. Administrasjonstilskudd	kr 2 300 000

Kirkemøtets andel: **kr 7 144 850**

5. Av Kirkemøtets andel avsetter Kirkerådet til Kirkerådets prosjekter	kr 5 794 850
6. Av Kirkemøtets andel avsetter Kirkerådet til prosjekter innenfor samisk kirkeliv	kr 700 000
7. Av Kirkemøtets andel avsetter Kirkerådet til eksterne prosjekter	kr 650 000

Bispedømmenes andel: **kr 7 144 850**

Til bispedømmene tildeles følgende beløp:

8. Oslo bispedømmeråd	kr 576 000
9. Borg bispedømmeråd	kr 696 000
10. Hamar bispedømmeråd	kr 783 000
11. Tunsberg bispedømmeråd	kr 638 000
12. Agder og Telemark bispedømmeråd	kr 689 000
13. Stavanger bispedømmeråd	kr 557 000
14. Bjørgvin bispedømmeråd	kr 875 000
15. Møre bispedømmeråd	kr 502 000
16. Nidaros bispedømmeråd	kr 723 000
17. Sør-Hålogaland bispedømmeråd	kr 532 000
18. Nord-Hålogaland bispedømmeråd	kr 573 850

Saksorientering

Bakgrunn

Kirkerådet la i 2003 klare føringer for behandling av søknader til OVF. Gjennom disse føringene vektla Kirkerådet bl.a. at rådet ønsket å prioritere større kirkelige pilotprosjekter. Søknadene og innstillingen fra administrasjonen gjenspeiler denne prioriteringen, og det er også tatt hensyn til Kirkerådets og Kirkemøtets tidligere vedtak og prioriteringer.

Kirkemøtet vedtok nye retningslinjer på Kirkemøtet 2012.

I søknadsprosessen for OVF 2014 ble det på kirken.no gjort oppmerksom på at det heller ikke i år gis støtte til nye eksterne prosjekter, og at det derfor ikke åpnes for å søke om dette. Dette henger sammen med at det nå gis støtte til større pilotprosjekter, samt at bl.a. gudstjenesteprojektet har fått utvidet virketid. Det har ikke vært nye eksterne tildelinger siden 2009. Forslaget til tildeling er på samme nivå som i 2013. I perioden 2003-2013 har eksterne organisasjoner (jfr. 2c) mottatt til sammen 19,1 mill. kr i støtte til ulike prosjekter.

Budsjettmidlene fordeles etter retningslinjene på fellestiltak, Kirkemøtets andel og bispedømmerådene andel. Siden rammen er den samme som i budsjettet for 2013 og fellesutgiftene er budsjettet på samme nivå, blir også rammen til Kirkemøtets andel og bispedømmerådene opprettholdt på samme nivå som i tildelingen for 2013. Det som har variert i fordelingen tidligere er Kirkerådets avsetning til generalforsamlinger i KV, LVF, KEK og CPCE og utgifter til delegasjonene til disse. Disse avholdes med ulike mellomrom. Det er ønskelig å utjevne dette ved å ha en spareordning. Dette har vært benyttet også tidligere, og er årsaken til at beløpet er opprettholdt på fjorårets nivå.

Kirkerådets budsjett er svært stramt i 2014 (jfr. sak KR 55/13). Uten den begrensning som også i år er lagt for tildeling til eksterne mottakere, ville det ikke kunne avsettes midler til å arbeide videre med gudstjenestereformen og fremtidig kirkeordning. Dette er saker som Kirkemøtet har gjort vedtak om og som det er viktig å følge opp.

Mange av de oppgavene Kirkerådet utfører har det vært arbeidet for å få dekket innenfor rammene på statsbudsjettet. Dette gjelder innenfor diakoni, gudstjenesteliv og kirkeordning. Kirkerådets rammer muliggjør ikke dette uten en vesentlig reduksjon av enkelte arbeidsfelt. Gjennom OVF har det vært opprettet ulike prosjekter hvor arbeidet med satsingsområder som Kirkemøtet har vedtatt har vært realisert. Dette gjelder først og fremst gudstjenestereformen. Men også oppgaver innenfor diakoni og arbeide med ny kirkeordning har vært helt avhengig av mer ressurser enn de vi har tildelt på driftsbudsjettet fra departementet.

Det henvises også til sak 54/13 Statsbudsjettet for 2015.

Bevilgningen fra OVF er i år i utgangspunktet kr 25 500 000 (Prop.1 S fra FAD 2013-2014 side 171). Departementet holder tilbake kr 2 000 000 til prosjekter og tiltak i departemental regi, og stiller til disposisjon kr 23 500 000 til Den norske kirke ved Kirkerådet. Rammen ble siste gang justert i statsbudsjettet for 2000. Den gang var det en økning fra kr 20 000 000 til kr 25 000 000.

Samlet sum tildelt fra avkastning på OVF:	Fellesutgifter for Den norske kirke: Midler til økumeniske kontingenter, konferanseavgifter, delegasjonsutgifter, søsterkirkemidler og administrasjonsutgifter	Del A Kirkemøtets andel: Midler til eksterne organisasjoner, interne prosjekter og pilotprosjekter	Del B: Bispedømmenes andel: Midler til lokalt og regionalt arbeid og til misjons- eller internasjonal konsulent i bispedømmene
23 500 000	9 210 300	7 144 850	7 144 850

Bakgrunn

Del 1: FELLESUTGIFTER kr 9 210 300		
Den norske kirke er pålagt en rekke utgifter gjennom tildelingsbrev fra departementet. I tillegg går en andel av midlene til søsterkirker gjennom bevilgning fra Mellomkirkelig råd. En stor del av bevilgningen er derfor bundet opp i fellesutgifter som presenteres i følgende poster.		
1a) Kontingenter til økumeniske organisasjoner		
Kirkerådet er pålagt å dekke Den norske kirkes kontingenter til økumeniske organisasjoner av den årlige ramme som tildeles som tilskudd fra OVF. Dette var tidligere dekket over Statsbudsjettet, kap 0294, post 71. Kirkerådet vedtar den samlede sum for kontingentene, mens Mellomkirkelig råd vedtar den interne fordelingen.		
Mottaker	Formål	Sum
Kirkenes Verdensråd	Kontingent	1 530 000
Det Lutherske Verdensforbund	Kontingent	1 525 000
Ecumenical Advocacy Alliance	Kontingent	5 000
Konferansen av Europeiske kirker (KEK)	Kontingent	335 000
Churches Commission on Migrants in Europe	Kontingent	50 000
Menneskerettighetsfondet	Kontingent	90 000
Leuenberg Kirkefelleskap	Kontingent	40 000
Kirkelig fredsplattform	Kontingent	28 000
Flyktningnettverket	Kontingent	50 000
Norges Kristne Råd	Kontingent	334 000
Sum:		kr 3 987 000

1b) Utgifter til generalforsamlinger i økumeniske organisasjoner, samt forberedelse og delegasjonsutgifter.		
Denne posten skal dekke Den norske kirkes utgifter til generalforsamlingene i KV, LVF, KEK og CPCE. CPCE hadde generalforsamling i 2012 og KV og KEK i 2013. Det er planlagt å støtte KV's generalforsamling i 2013 med kr. 1,5 mill., fordelt over 2013, 2014 og 2015. Derfor settes det av kr. 500.000 til KV i 2014. CCME (Migrasjonskommisjon i KEK) skal ha generalforsamling i Sverige i 2014. Her er det begrenset norsk deltagelse, og det beregnes en utgift på kr. 50.000. Neste større generalforsamling er LVFs i 2017. KV møtes igjen i 2021. Vi bør begynne alt i 2014 å spare (primært til Det Lutherske Verdensforbund) til disse store møtene slik at vi unngår veldig høye utgifter på de enkelte år og avsetter kr 530 000 til dette.		
Kirkenes Verdensråd (KV)		500.000
Fremtidige generalforsamlinger		530 000
Sum direkte utgifter		1.030 000
Nasjonale utgifter		50 000
Sum nasjonale utgifter		50 000
Sum utgifter		1 080 000
Sum totalt		
1c) 10 % til utviklingstiltak i samarbeid med søsterkirker		
Kirkemøtet 1997 bestemte at 10 % av bevilgningen skal tilfalle utviklingstiltak i samarbeid med søsterkirker (paragraf 3.2 i retningslinjer for OVF). Ut i fra vedtak i Kirkerådet (februar 2000) er det Mellomkirkelig råd som skal stå for fordelingen til disse tiltak (MKR sak 08/11).		
Den samlede bevilgning etter fratrukk av kontingenter og konferanseavgift til økumeniske organisasjoner, men før fratrukk av administrasjonsutgifter.		18 433 000
Hvorav 10 % utgjør:		1 843 300
Formål		
Program hos KV / LVF (del I)		921 650
Søknader fra søsterkirker Den norske kirke har samarbeidsavtaler med (del II)		737 320
Lokale og regionale vennskapsrelasjoner med kirker i sør og øst. (del III)		184 330
Sum		1 843 300
1d) Administrasjonstilskudd		
Siden Kirkerådet har de administrative oppgaver med hensyn til søknadsbehandling, utbetaling, kontroll og rapportering i forhold til det samlede beløp, beregnes administrasjonstilskuddet av den samlede sum og settes til under 10 % av bevilgningen.		
Formål		Sum
Administrasjonsutgifter i sammenheng med OVF.	Under 10 % av bevilgningen	2 300 000
Sum		2 300 000

Del 2: Kirkemøtets andel:		
Pilotprosjekter, prosjekter i regi av Kirkerådet		7 144 850
Retningslinjenes punkt 10 gjelder for Kirkerådets disponering av Kirkemøtets andel og lyder: Ved tildeling av tilskudd skal det særlig legges vekt på støtte til kirkelige fellestiltak. Normalt bør en vesentlig del av tildeling skje til prosjekter av ekstern karakter. De prosjekter som tildeles midler i Kirkerådets regi kommer hele Den norske kirke til gode.		
2a) Kirkelige pilotprosjekter og prosjekter i regi av Kirkerådet		
Satsings- område	Prosjekt og formål	Sum
Diakoni	<p>Diakonal satsing (P 108) Samhandlingsreformen gir utfordringer innen flere felt lokalt. Det overordnede samlende prosjektet bygges opp med delområdene Likeverd og tilrettelegging for mennesker med utviklingshemming, kirkelige lokalbidrag til Samhandlingsreformen, nettverksbygging innen kirke-helse, katastrofeberedskap, økumenisk samhandling innen overgrepfeltet og et begynnende kartleggingsarbeid om menighetenes integrering av innvandrere. Det vil også være viktig å gi bidrag til innsikt og refleksjon i sosial-etiske problemstillinger som har relevans for diakonal virksomhet.</p> <p>Målsetning med prosjektet Ny kommunehelselov var gjeldende fra 01.01.12. Det arbeides med muligheter for å opprette diakonstillinger i samarbeid med kommunen. Ressursmateriale formidles til kommune og kirkeverge. Det vil også være viktig å arbeide grundig med hva den lokale diakonien kan bidra med i nettverksbygging og samhandling mellom flere aktører lokalt, og også følge opp lokale pionerprosjekt. Utviklingsmuligheter for menighetens nettverksbyggende arbeid relatert til økt fokus på forebyggende helsearbeid, er et annet perspektiv. Et prosjekt med innsamling av erfaringsmateriale er igangsatt med tanke på utgivelse 2014. Det kommuniseres med et utviklingsprosjekt på Diakonhjemmet høgskole.</p> <p>I forbindelse med en KM-sak om kirke-helse er det satt i gang en prosess med nettverksbygging, miniseminar og ulike samtaler, dette følges opp i 2014.</p> <p>Promotere filmen "På min måte fra Edøy til verden" som utgangspunkt for samhandlingstiltak med basis i menneskeverd, TV-aksjonen 2013 har satt demens på dagsorden. Et prosjekt med utvikling av ressursmaterieell til bruk for ansatte og frivillige i menigheten er også i gang.</p> <p>Katastrofeberedskap: Kirkens tjenester ved katastrofer og ulykker vil fortsatt trenge langsiktig oppfølging. Den nye malen for bispedømmenes katastrofeberedskap er tatt i bruk, men det blir trolig justeringer når politi og evt helsevesen har endret sin organisering ev redningstjenestene. Det er utarbeidet kurspakker med case for øvelser for proster, kirkeverger og lokalmenigheter, disse må tas i bruk.</p>	250 000

	<p>Innvandrere/flerkultur: en del arbeid er gjort på feltet. Det må startes arbeid med å kartlegge hva som er gjort, slik at nødvendige tiltak kan settes inn.</p> <p>Overgrepfeltet: Det pågår et arbeid for å øke samhandlingen innen kirken og i det økumeniske landskapet. Denne prosessen må følges opp og videreføres, blant annet ved å delta aktivt i opprettelsen av et økumenisk Samarbeidsråd for overgrepssproblematikk.</p> <p>Likeverd og tilrettelegging: Arbeidet med å følge opp sak KM 9/12 skal videreføres. Følgende tre publikasjoner skal utgis/følges opp med kurs neste år: "Jeg tror" studiehefte for mennesker med utviklingshemning, veileder fra Helsedirektoratet som gir rammer for samhandling mellom kirke og kommune innenfor helse- og omsorgsfeltet, "Trosopplæring og konfirmasjon med like muligheter for alle" og et informasjonshefte med oversikt over materiell til hjelp i arbeidet for mennesker med utviklingshemning.</p> <p>Sosialeikk: Arbeid med temaet Økonomi og etikk videreføres. Det vil bli arrangert et møte med kirkelige aktører og en større dialogkonferanse angående ulike typer tilnærming til økonomisk helhetsforståelse og etikk. Arbeidet ble påbegynt med dagsseminar i 2012.</p> <p>Arbeidsformer og metoder</p> <ul style="list-style-type: none"> -lokale samhandlingsfelt hvor menigheten er involvert synliggjøres ved innsamling, systematisering og utgivelse som inspirasjonshefte -økt kirkelig bevissthet om og kontakt med den spesialiserte diakonien -lokalmenigheter tilbys ressurser så de kan bli "demensvennlige" -kirken videreutvikler sitt beredskapsarbeid og samarbeider med ulike offentlige myndigheter og tros- og livssynssamfunn -det startes et kartleggingsarbeid om menighetenes integrering av innvandrere med tanke på framtidige tiltak -samarbeidet internt i kirken og i det økumeniske arbeidet styrkes i overgrepfeltet - menighetene settes bedre i stand til å inkludere mennesker med funksjonshemning på en likeverdig måte. - Forståelsen av økonomiske drivkrefter i samfunnet økes og Dnk bidrar med etisk refleksjon inn i samfunnsdebatten. Å styrke arbeidet med høringsuttalelser på det diakonale og sosial-etiske feltet vil også være viktig <p>Ansvarlig for gjennomføring: Seksjon for diakoni og samfunn</p> <p>Framdrift. Prosjektet er beregnet til et treårsprosjekt, 2014 blir det tredje året. Fremdriften er til dels avhengig av ressurser og kapasitet på rådgiversiden. Arbeidet følger oppsatt Årsplan i KR</p> <p>Evalueres løpende og i KR's årsrapport.</p> <p>Tilskuddsplan. Kr 250 000 1.år. Innvilget kr 200 000 i 2013. Søker om kr 250 000 i 2014.</p>	
--	--	--

<p>Diakoni</p>	<p>Skaperverk og bærekraft (P 112) Med bakgrunn i vedtak fra KM i 2007, 2008 og 2012 er satsingen iverksatt som et felles kirkelig tiår for endring i kirke og samfunn, og er et økumenisk samarbeidsprosjekt mellom Norges Kristne Råd, Kirkens Nødhjelp og Den norske kirke. Samarbeidsprosjektet koordineres i forhold til Dnks eget arbeid med hovedvekt på seksjon for diakoni og samfunn i avd. for menighetsutvikling. Se forøvrig OVF prosjekt "Klimamelding for Dnk".</p> <p>Målsetning med prosjektet Gjennom prosjektet vil kirkene:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Styrke tverrkirkelige nettverk og samle kirkene bak felles mål - Være sentrale pådrivere for og bidragsytere til bærekraftige samfunn lokalt, nasjonalt og globalt - Demonstrere et bevisst forhold til miljø, forbruk og rettferd - Skape håp og framtidstro med effektiv kommunikasjon i ord og handling - Bidra til å sikre en forpliktende, rettferdig og ambisiøs internasjonal klimaavtale, og en bred kirkelig og folkelig oppslutning om denne, samt bidra til en ansvarlig klima og miljøpolitikk i Norge - Samarbeide tett med lokale og regionale tiltak med hovedvekt på grønne menigheter og ressursgrupper <p>Arbeidsformer og metoder Kampanjer og prosesser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dialogarenaer - Teologisk refleksjon - Nettverksbygging - Informasjonsarbeid - Materiellutvikling - Kompetansebygging <p>Ansvarlig for gjennomføring De samarbeidende partene ved styringsgruppa er øverste ansvarlige for prosjektet. Utforming og oppfølging av konkrete enkelttiltak skjer gjennom prosjektets arbeidsgruppe i samarbeid med prosjektkoordinator. Prosjektkoordinator er ansatt i KR, seksjon for diakoni og samfunn som ivaretar personalansvaret. Prosjektkoordinator er ansatt for fire år. Stillingen er finansiert i et samarbeid mellom KR, KN og NKR.</p> <p>Framdrift Det foreligger en fireårig framdriftsplan for prosjektet for 2012-2015. Denne koordineres med årsplaner i de sentralkirkelige råd, Norges Kristne Råd og Kirkens Nødhjelp.</p> <p>Tilskuddsplan Kr 650 000 pr år for 2013, 2014 og 2015. Tilskuddet inkluderer driftsmidler og lønnsmidler til prosjektkoordinator, Skaperverk og bærekraft, administrasjonskostnader (kr. 270.000), minus kr. 250.000 fra KN og kr. 60.000 fra Norges Kristne Råd.</p>	<p>650 000</p>
-----------------------	---	----------------

Diakoni	<p>Klimamelding for Den norske kirke</p> <p>Bakgrunn/begrunnelse Med bakgrunn i vedtak KM 4/12 skal det utformes en klimamelding for Den norske kirke. I vedtaket ber KM de sentralkirkelige råd: En egen klimamelding for Den norske kirke må utarbeides så raskt som mulig. Den må konkretisere hvordan alle ledd i kirkens organisasjon kan bidra til å realisere Den norske kirkes ambisjoner for klima og bærekraft. Meldingen må også synliggjøre og etterspørre hvordan dette perspektivet er ivaretatt i andre arbeidsområder som diakoni, trosopplæring og gudstjenesteliv.</p> <p>Målsetning med prosjektet Kirkerådet utarbeider, i samarbeid med bispedømmerådene og andre instanser en klimamelding som bl.a. gjør rede for Dnks samlede årlige klimafotavtrykk. Det utvikles, i samarbeid med relevant fagmiljø et system for å kartlegge og analysere Dnks energibruk og CO2-utslipp gjennom bygg, reise- og transportvaner, innkjøpsrutiner og avfallshåndtering lokalt, regionalt og nasjonalt. Klimameldingen skal gi et helhetlig bilde over arbeid med klima, miljø, skaperverk og bærekraft i menighetene, fellesrådene, prostiene og bispedømmene, og bl.a. vise hvordan disse perspektivene er ivaretatt i planer for diakoni, trosopplæring og gudstjenesteliv. Den skal gjøre det mulig å identifisere konkrete forbedringspunkter og være grunnlag for målrettede forbedringstiltak.</p> <p>Arbeidsformer og metoder - Kartlegging av Dnks årlige klimafotavtrykk i samarbeid med eksternt fagmiljø - Revisjon og ny promotering av konseptet grønne menigheter - Etablering av miljøfyrtårnsertifisering eller annen form for miljøledelse på fellesrådsnivå - Samarbeid med Kirkens arbeidsgiverorganisasjon om enøk-satsing - Nettverksoppfølging - Informasjonsarbeid - Materiellutvikling - Kompetansebygging</p> <p>Ansvarlig for gjennomføring Kirkerådet ved Seksjon for diakoni og samfunn, i samarbeid med samarbeidsprosjektet Skaperverk og bærekraft.</p> <p>Framdrift Det utvikles en framdriftsplan for prosjektet for 2014-2015 som del av årsplaner i de sentralkirkelige råd. Evalueringen skjer ved årsrapporter og ved en avsluttende evalueringsrapport som behandles i Kirkerådet og eventuelt Kirkemøtet.</p> <p>Tilskuddsplan: 2014: kr 270 000, 2015: kr 200 000</p>	270 000

Barn og unge	<p>Ungdom og Gudstjeneste, oppfølging av KM sak 5/09 om ”Myndig tru mangfoldige fellesskap. Kyrkje for aldersgruppa 18-30 år.) (Prosjekt 118) Bakgrunn/begrunnelse</p> <p>Kirke 18-30 er et satsningsområde i Den norske kirkes strategiplan for de neste årene med bakgrunn i Kirkemøtets vedtak i saken "Kyrkje 18-30" i 2013:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Kyrkje 18-30» handlar om å vere kyrkje i vår tid. Kyrkjemøtet oppmodar heile kyrkja til å styrkje medvitnet om å vere ei livsnær, relevant og tilgjengeleg folkekyrkje for alle. 2. Kyrkjemøtet oppmodar kyrkjelydane og rådsorgana om å vere merksame på aldersgruppa 18-30 i alt sitt arbeid. Dette er særleg viktig i arbeidet knytt til dei kyrkjelege handlingane. Også samisk kyrkjeliv må ivaretakast. 3. Kyrkjemøtet oppmodar Kyrkjerådet og bispedømmeråda om å halde fram med å utvikle og styrkje det kyrkjelege ungdomsdemokratiet. 4. Kyrkjemøtet oppmodar bispedømmeråda om å arbeide for å styrkje studentprestenesta. 5. Kyrkjemøtet ber Kyrkjerådet, i samarbeid med ulike fagmiljø og kyrkjelege instansar, om å fremje vidare fagutvikling knytt til aldersgruppa 18-30. Kyrkjemøtet oppmodar utdanningsinstitusjonane om å gi arbeidet med unge vaksne eit særleg fokus i utdanningane for kyrkjelege medarbeidarar. 6. Kyrkjemøtet ber Kyrkjerådet om å gjere antologien «Livsnær. Relevant. Tilgjengelig» kjend og tilgjengeleg, og i tillegg vidareutvikle nettstaden kirke18-30.no. <p>Målsetning med prosjektet</p> <p>Satsingen Kirke 18 -30 skal bidra til økt engasjement i Den norske kirke om det å være livsnær, relevant og tilgjengelig kirke med unge voksne.</p> <p>Arbeidsformer og metoder</p> <p>For å følge opp Kirkemøtets vedtak, planlegges det å gjennomføre følgende tiltak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Antologien som ressurs Seksjon for barn, unge og trosopplæring vil gjøre tiltak for å stimulere menighetsrådene, bispedømmerådene, ungdomsrådene i bispedømmene og andre fagmiljø til å bruke antologien "Livsnær. Relevant. Tilgjengelig" som ressurs og verktøy i sitt arbeid med å styrke satsningen på unge voksne. Antologien ligger tilgjengelig på nettsida kirke18-30.no og er til salgs. Antologien vil også være et verktøy å vise til når rådgivere i Kirkerådet, Samisk kirkeråd og bispedømmeråd er i sammenhenger der temaet er plan- og strategiarbeid for menighetsutvikling, gudstjeneste, diakoni, trosopplæring, musikk og kultur, demokrati og involvering etc. 2. Fagutvikling, ressursstoff og konseptutvikling Seksjon for barn, unge og trosopplæring har satt i gang et utviklingsprosjekt omkring det å vokse i troen og som menneske. Prosjektet har fått tittelen TID: Tro-Identitet-Dialog. Konseptet skal testes ut i menigheter i 2014. 	150 000

	<p>Seksjon for barn, unge og trosopplæring samarbeider med Kirkens Familevern omkring utvikling av pilotprosjekt knyttet til styrking av dåpssamtale med samliv og foreldrerollen som tema. Tiltaket skal testes ut i menigheter i 2014.</p> <p>Seksjon for barn, unge og trosopplæring vil i 2014 ta initiativ til at menigheter og organisasjoner/andre fagmiljø kan medvirke til ny- eller videreutvikling av andre tiltak og møtesteder. Dette vil være innen temaer som å flytte hjemmefra, styrking av vigselssamtalen, reise med mening, preken, samlinger på merkedager.</p> <p>5. Involvering Seksjon for barn, unge og trosopplæring vil være i dialog med sentrale fagmiljøer som feltprester, studentprester, organisasjoner, folkehøgskoler, utdanningsinstitusjoner, bispedømmerådgivere og andre relevante fagmiljø/forum for å bidra til fagutvikling og økt engasjement. Det er opprettet en bredt sammensatt referansegruppe bestående av representanter for studentprest, feltprest, utdanningsinstitusjon, misjonsorganisasjon, folkehøgskole, bispedømmeråd, menighet, ung voksen og Ufung. Gruppen fungerer primært som et nettbasert forum for drøfting og innspill og er viktig for forankring av satsningen. Seksjonen er i dialog med folkehøgskolene om hvordan menighet og folkehøgskole kan samvirke, og ser på muligheten for tettere samarbeid.</p> <p>6. Nettsida Seksjon for barn, unge og trosopplæring skal arbeide for at nettsida kirke18-30.no er i kontinuerlig utvikling som en arena for deling av erfaringer og kunnskap. Nettsida skal være en kommunikasjonskanal for ressurser, reportasjer, aktuelle artikler og drøfting. Nettstedet vil ved behov kunne integreres og tilpasses Kirkerådets nye inter/intranettsatsing.</p> <p>Ansvarlig for gjennomføring: Seksjon for barn, unge og trosopplæring i avdeling for menighetsutvikling.</p> <p>Framdrift 2013 - 2015:Utvikling, gjennomføring og evaluering av nye tiltak/konsepter. Nettverksbygging og involvering av kyrkjelydar, organisasjonar og andre fagmiljø som studentprester, feltprester, utdanningsinstitusjoner etc. Kunnskaps- og erfaringsdeling via nettsida kirke18-30.no .</p> <p>Evalueringstidspunkt og former Møter med Utvalg for ungdomsspørsmål 3-4 ganger pr. år. Ulike former for møter/konferanser/konsultasjoner 1-2 ganger pr. år. Nettbasert dialog med ressursgruppe. Nettbasert dialog med brukere av nettstedet.</p> <p>Tilskuddsplan: Kr 150 000 (2014), kr 150 000 (2015)</p>	
<p>Guds-tjeneste-liv</p>	<p>Reform av kirkens gudstjenesteliv– KM sak 2012 Bakgrunn/begrunnelse 1.1 Fullføre reformen og stimulere til den store samtalen om gudstjenesten. 1.2 Fullføre produksjon og stimulere til å ta i bruk ny salme- og koralbok. 1.3 Evaluere reformen, samt den liturgiske musikken med tanke på KM-</p>	<p>2 210 000</p>

	<p>vedtak.</p> <p>Målsetning med prosjektet Gudstjenestereformen er nå i sin avslutningsfase når det gjelder produksjon av bøker og annet gudstjenestemateriell. Fortsatt gjenstår imidlertid følgende oppgaver for 2014:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fullføring av manus med noter, tekster og registre til Koralbok 3 (bibelske salmer mm). - fullføre lanseringen av Norsk salmebok 2013 ved å stimulere menighetene til ulike typer salmearrangementer og tiltak for at salmeboken kan bli brukt i kirke og hjem, - styrke kurs- og foredragsvirksomhet om ny salmebok - fullføre vedtaksprosessen av Dagens bønn (KM 2014), Tekstrekke med bibelske salmer (KM 2014). - videreføre forskningsarbeidet som er startet i 2013 for å få kvalitetssikret dokumentasjon og evaluering av gudstjenestereformen, - fullføre oversettelse av liturgiene til engelsk og tysk, samt igangsette oversettelser til spansk og fransk - bidra til at Den store samtalen om gudstjenesten i Den norske kirke kan skje. Denne samtalen henger sammen med reformens hovedidé om å skape bred interesse og deltakelse i utforming og gjennomføring av gudstjenesten. <p>I tillegg er det nødvendig å sikre seg god liturgisk, hymnologisk og kirkemusikalsk kompetanse i Kirkerådets sekretariat for å videreføre reformen. Kirkemøtet har gjort vedtak om at det skal gjøres mindre justeringer i gudstjenestematerialet, og Kirkerådet har vedtatt at dette skal skje i 2017. Dessuten har vi styrket arbeidet med en digital salmedatabase med nye salmer under en faglig, redaksjonell ledelse i Kirkerådet. Liturgisk musikk er en sentral del av reformen og skal prøves ut i menighetene i 3-5 år og deretter evalueres med tanke på vedtak i Kirkemøtet i 2017.</p> <p>Videre må Kirkerådet sikre seg en god kirkerettslig kompetanse som kan bistå bispedømmer og menighetsråd om forståelsen av regelverket for liturgiske saker.</p> <p>Målsetningen er</p> <ul style="list-style-type: none"> - å fornye gudstjenestelivet i menighetene ved å bidra til høyere gudstjenestedeltakelse og en bredere samtale om gudstjenesten. - å fornye salmesangen i menigheter, foreninger og hjem mm ved å bidra til at mange tar den nye salmeboken i bruk, samt den nye koralboken og besifringssalmeboken. - å evaluere den liturgiske musikken med tanke på vedtak i KM 2017. <p>Arbeidsformer og metoder</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ved å fullføre produksjonen av Koralbok 3, og fullføre vedtaksprosessen av Dagens bønn og tekstrekke med bibelske salmer. - Ved å styrke Kirkerådets tilstedeværelse og kontakt med menighetene og bispedømmene i form av foredrag og kurs om reformen, liturgisk musikk og den nye salme- og koralboken. Et veiledningshefte «Salmeglede» vil foreligge på slutten av året 2013 og vil være en viktig ressurs i 2014. 	
--	--	--

	<p>- Ved å fornye Kirkerådets nye hjemmeside med stoff om gudstjeneste, salmer og liturgisk musikk, både faglig bakgrunnsstoff og aktuelt stoff fra menighetene.</p> <p>- Ved å følge opp forskningsprosjektet om gudstjenestereformen</p> <p>Ansvarlig for gjennomføring: Seksjon for gudstjenesteliv og kultur, under Avdeling for menighetsutvikling.</p> <p>Framdrift. Første halvår i 2014 planlegges som del av lanseringsperioden for den nye salmeboken. 2/3 av året 2014 vil det pågå et intenst arbeid med ferdigstilling av manus og korrektur av Koralbok 3. Det er en ny situasjon at Koralbok 3, med bibelske salmer, vil foreligge så snart etter at salmeboken er utgitt. Arbeidet med den kontinuerlige fornyelsen av Kirkerådets salmedatabase vil bli etablert i 2014.</p> <p>Evalueringsstidspunkt og former En så omfattende reform som gudstjenestereformen er, må bli gjenstand for en forskningsbasert evaluering. En evaluering av reformens innføringsfase 2012-mars 2014 er igangsatt. Det er også behov for forskning på den videre utviklingen av reformen, både i 2014-2015 og 2015-2016. Det er viktig at et større tidsspenn blir belyst. Det legges vekt på både en kvantitativ tilnærming, ved at alle lokale grunnordninger i 4 bispedømmer blir undersøkt, og en kvalitativ tilnærming. Et representativt utvalg av gudstjenesteutvalg/menighetsråd i ulike deler av landet og av ulike størrelse intervjues. Her er både frivillige og ansatte med i samtalen. Svært interessant er det å få belyst hvilke erfaringer menighetene gjør, og hvordan de endrer sine lokale grunnordninger. Derfor behøves forskning utover mars 2014.</p> <p>Tilskuddsplan: 2014: kr 2 210 000 2015: kr 2 210 000</p>	
Annet	<p>Menighetsutvikling</p> <p>Bakgrunn/begrunnelse Kirkerådet forvalter ansvaret for retningsgivende planer for kirkefagområdene. De siste årene har nær sagt alle planområder blitt fornyet gjennom Kirkemøtebehandling. I 2011 ble gudstjenestereformen igangsatt, trosopplæringsreformen er fortsatt i en oppbyggingsperiode, diakoniplanen innføres osv. Det er viktig å se samlet og systematisk både på erfaringene med implementering av planene og de verktøy som er utviklet i forhold til dette. En slik systematisert gjennomgang av erfaringene med og planleggingen av kirkefaglige nøkkelområder er viktig kunnskap for den videre fagutvikling og tilrettelegging av arbeidet med flere av kirkens hovedområder. Et slikt prosjekt vil også være et viktig utgangspunkt for å sikre at kirkefaglige perspektiver blir sentrale i arbeidet med ny Kirkeordning.</p> <p>Målsetning med prosjektet 1) Fremskaffe kirkefaglig forståelse av planverkens betydning og rolle for menighetsutvikling med vekt på de erfaringer som er gjort gjennom trosopplæringsreformen 2) Bidra til menighetsutvikling gjennom etablering av nettverk for</p>	264 850

	<p>menighetsutvikling og deltagelse i arbeidet «Menighetsutvikling i folkekirken»</p> <p>3) Gi faglig grunnlag for etablering av et fremtidig planverk for lokalmenighetene</p> <p>4) Bidra med kirkefag/menighetsutviklingskompetanse i forhold til kirkeordningsprosessene</p> <p>Arbeidsformer og metoder</p> <p>1) Dokumentasjon og faglig vurdering av gjennomførte implementeringsstrategier</p> <p>3) Kontakt/evt samarbeid med MF prosjekt om menighetsutvikling (egen vurdering om videreføring av MF prosjektet)</p> <p>Ansvarlig for gjennomføring: Avd for menighetsutvikling</p> <p>Framdrift: Prosjektet er i gang -</p> <p>Nyutvikling av brosjyremateriell for helhetlig menighetsutvikling/plan for menighetsutvikling som et forprosjekt for en helhetlig menighetsplan i ny kirkeordning</p> <p>Tilskuddsplan: 1.år kr 300 000, 2.år kr 400 000, 3. år kr 400 000</p>	
<p>Annet</p>	<p>Utvikling av ny kirkeordning i Den norske kirke</p> <p>Målsetning med prosjektet: Kirkemøtet vedtar et regelverk som kan være gjeldende etter at Stortinget har endret kirkeloven til en kort rammelov.</p> <p>Arbeidsformer og metoder</p> <p>Delmål</p> <p>1) Utvikle en ny rettslig form for Den norske kirke</p> <p>2) Utarbeide forslag til innhold i et overordnet kirkelig regelverk</p> <p>3) Utarbeide beslutningsgrunnlag slik at Kirkemøtet kan gjøre vedtak om grunnleggende veivalg for framtidig kirkeordning.</p> <p>4) Ivareta en åpen og bred prosess.</p> <p>Arbeidsform</p> <p>Arbeidet legges opp etter fremdriftsplan behandlet av Kirkerådet på sitt septemberrådsmøte 2013 (sak KR 29/13).</p> <p>Til utredningsarbeidet vil det bli engasjert en gruppe mennesker som får i oppdrag å skrive delbidrag, og også komme sammen og gi respons på helheten. 2-4 personer leies inn for å bistå sekretariatet med utredningsoppgavene.</p> <p>Fagmiljøer med kompetanse innen organisasjonsutvikling, organisasjonsrett og økonomisk-administrative konsekvensanalyser leies inn.</p> <p>Fra mars 2014 gjennomføres et kontakt- og informasjonsarbeid med internkirkelige aktører og interesseorganisasjoner med sikte på å få innspill og avklaringer på et foreløpig materiale.</p> <p>Et beslutningsgrunnlag skal fremmes for Kirkerådet i desember 2014.</p>	<p>2 000 000</p>

	<p>En sak om det øverste kirkelige regelverk behandles første gang av Kirkemøtet april 2014 og skal tilbake i 2015</p> <p>Ansvarlig for gjennomføring: Avd for kirkeordning</p> <p>Framdrift Våren 2014 Kirkemøtet drøfter sak om øverste regelverk i ny kirkeordning (Den norske kirkes grunnlag) 1. g. behandling Høsten 2014 Kirkerådet behandler sak om grunnleggende veivalg</p> <p>Våren 2015 Høringsuttalelse om departementets forslag til endringer i kirkeloven Føringer legges for saksbehandlingen frem til 2015-møtet Kirkemøtet behandler sak om øverste regelverk i ny kirkeordning (Den norske kirkes grunnlag) 2. g. behandling Lovproposisjon – lovvedtak i Stortinget – første fase av endring i kirkeloven</p> <p>Våren 2016 Kirkemøtet behandler sak om øverste regelverk i ny kirkeordning (Den norske kirkes grunnlag) 3. g. behandling Kirkemøtet behandler sak om grunnleggende veivalg for fremtidig kirkeordning</p> <p>Våren 2017 Virksomhetsoverdragelse av kirkelig ansatte i "statlig sektor" Utarbeidelse av kirkeordning som Kirkemøtet senere skal vedta.</p>	
Sum 2a)	Kirkelige pilotprosjekter og prosjekter i regi av Kirkerådet	5 794 850

2b) Prosjekter i regi av Samisk kirkeråd	
<p>Kirkemøtet vedtok i 1993 at samisk kirkeliv skulle være et satsingsområde for bruk av OVF-midler inntil annet vedtak ble fattet . Midlene har vært fordelt av Samisk kirkeråd. Kirkerådet delegerer fordelingen av disse midlene for 2014 til Samisk kirkeråd. Rammen skal dekke midler både til interne og eksterne prosjekter, og Samisk kirkeråd vedtar selv fordelingen mellom disse</p>	
Sum 2 b) Kirkerådet stiller til disposisjon for Samisk kirkeråd	700 000
2c) Midler til organisasjoner	

I søknadsprosessen for OVF 2014 ble det på kirken.no informert om at det heller ikke i år gis støtte til nye prosjekter. Dette henger bl.a. sammen med at gudstjenesteprojektet trenger støtte videre, og at Kirkerådet arbeider med en del store pilotprosjekter som vil kreve midler videre.

Tildelingen for 2014 skjer til Kirkens ressurscenter mot vold og seksuelle overgrep fordi Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet har pålagt KR i tildelingsbrevet å benytte noen av sine midler til dette tiltaket.

Søker	Satsingsområde – og prosjektpresentasjon	Foreslått beløp:
1. Kirkens Ressurs-senter mot vold og seksuelle overgrep.	<p>Diakoni: "Driftsstøtte".</p> <p>Senteret ble stiftet i 1996 med bakgrunn i vedtak i Kirkerådet. Senteret ble de første årene i hovedsak finansiert gjennom bidrag fra Kirkerådet, Stiftelsen Diakonissehuset Lovisenberg og Norges KFUK-KFUM. Fra 2003 har det vært gitt statstilskudd til senteret. I starten var statstilskuddet på kr 700 000. For 2013 er dette økt til kr 2 235 000, jfr. KR sak 65/13. Støtten fra Stiftelsen Lovisenberg og KFUK/M har bortfalt.</p> <p>Fra OVF er de siste år bevilget: I perioden fra 2006 til 2008, kr 700 000 pr år, 2009 til 2013, kr 650.000. pr. år. Kirkerådet har tidligere vedtatt nedtrapping på kr 50 000 pr år. Senterets økonomi er så presset at det derfor ikke har vært foreslått ytterligere nedtrapping av støtten siden 2009.</p> <p>Kirkens Ressurs-senter har innarbeidet en tydelig kirkelig holdning til og tiltak mot overgrep, og vil øke egen kompetanse på området og formidle den videre i ulike kirkelige sammenhenger. Senteret tilbyr telefontjeneste, sjelesorg / terapi, nettverk / fellesskap, opphold på gjesterom, møter mellom den utsatte og ansvarlig kirkelig instans og et eget tilbud til menn.</p> <p>Budsjettsituasjonen for 2014 er stram.</p> <p>Vurdering: Tiltaket knyttes til strategiplanens vektlegging av å kjempe i mot det som truer menneskers liv, helse og menneskeverd. Senteret gjør et viktig og stort arbeid. Det er uheldig at driftsstøtte til tiltaket har blitt liggende på OVF i 17 år, da OVF baserer seg på treårige prosjekter. Om senteret skal kunne oppnå målsettingene og ha en tilfredsstillende drift må det fortsatt innvilges prosjektmidler fra OVF. Senteret gjør et viktig arbeid og ekspertisen på feltet har i de senere år vært av stor betydning for kirken som helhet og for de personene det berører.</p> <p><u>Innstilling:</u> Det foreslås å bevilge kr 650 000, samme beløp som i 2013.</p>	650 000
Sum 2 c) til eksterne organisasjoner		650 000
Sum 2 til Kirkemøtets andel: Pilotprosjekter, prosjekter i regi av KR, SKR og eksterne organisasjoner		7 144 850

Paragraf 8.2 i retningslinjene sier: «Beregningsgrunnlaget for Kirkerådets tildeling av midler til det enkelte bispedømmeråd er en fordelingsnøkkel som tar hensyn til medlemstall, antall sokn og areal i det enkelte bispedømme.»

Kriteriene for beregning av fordelingsnøkkelen ble vedtatt i KM sak 9/00. Da kom nåværende bestemmelse inn i retningslinjene. Før dette ble fordeling mellom bispedømmerådene foretatt på bakgrunn av en vekting mellom antall prester, antall menighetsråd og reiseavstander.

Nåværende kriterier er bygget opp på følgende måte:

- 1) Medlemstallet i bispedømmet er et uttrykk for hvor stort behovet er. Altså hvor mange personer man skal betjene i bispedømmet.
- 2) Antall sokn sier i tillegg noe om geografi og hvor mange enheter som er potensielle søkere om midler. Når to bispedømmer som er ellers er like, men har ulikt antall sokn, bør altså det bispedømmet som har flest sokn få tillegg i prosentfordelingen.
- 3) Geografisk størrelse bør tillegges mindre vekt enn de to første kriteriene. I hovedsak skal midlene ut til lokalmiljøer og ikke styres eller administreres av en sentral administrasjon hvor reiseavstander er så viktig.

Tabellen som ble utviklet er bygget på følgende:

- 1) I utgangspunkt fordeles 100 % likt på alle bispedømmer (9,09 % på hver).
- 2) Man bruker bispedømmets medlemstall og har en justering på 1 % for 33 % avvik (kolonne 3).
- 3) Man bruker samme prinsipp på antall sokn som medlemstall (kolonne 5) for bispedømmer som er ellers er like, men har ulikt antall sokn, bør altså det bispedømmet som har flest sokn få tillegg i prosentfordelingen.

Når det gjelder areal reduseres dets betydning i forhold til de øvrige kriterier. Har et bispedømmeråd dobbelt areal av gjennomsnittet gis 1 % i tillegg. Avvik på 100 % fra gjennomsnittet gir +/- 1 %. (kolonne 7).

I tabellen på neste side fremgår tallene for fordelingen mellom bispedømmerådene.

Retningslinjene tilsier videre at tildeling skjer ut fra faste kriterier og ikke ut fra søkermasse, så lenge tildelingen ikke overstiger søkermassen. Det gjøres oppmerksom på at det på grunnlag av mer- eller mindre forbruk fra 2013 vil kunne skje en justering av beløpene før utbetaling til bispedømmene.

Fram til 2012 ble det øremerket kr. 100 000 pr. bispedømmeråd til menighet og misjon. Denne øremerkingen er fjernet fra og med 2013.

Midlene bispedømmerådene disponerer forutsettes (regelverket § 9.5) tildelt i lys av de kriterier Kirkemøtet har vedtatt, og dels ut fra bispedømmets særskilte utfordringer. Hovedtyngden av bispedømmerådernes andel bør tildeles eksterne tiltak.

	1	2	3	4	5	6	7	8
Bispedømmeråd	Utg. pkt.	Medl. tall	Justering medl. tall	Sokn	Justering sokn	Areal	Justering areal	Nøkkel
Oslo	9,09	467 613	1,03	72	-1,09	747	-0,97	8,06
Borg	9,09	501 637	1,32	116	0,03	8 807	-0,70	9,75
Hamar	9,09	322 383	-0,22	166	1,31	52 579	0,79	10,96
Tunsberg	9,09	382 392	0,29	113	-0,04	17 143	-0,42	8,93
Agder og Telemark	9,09	342 617	-0,05	135	0,52	31 808	0,08	9,64
Stavanger	9,09	344 223	-0,03	92	-0,58	9 141	-0,69	7,79
Bjørgvin	9,09	490 007	1,22	184	1,77	34 254	0,16	12,24
Møre	9,09	217 751	-1,12	97	-0,45	15 104	-0,49	7,03
Nidaros	9,09	361 668	0,12	135	0,52	41 228	0,40	10,13
Sør-Hålogaland	9,09	203 299	-1,25	87	-0,70	38 327	0,30	7,44
Nord-Hålogaland	9,09	196 799	-1,30	64	-1,29	74 621	1,54	8,03
Totalt	100,00	3 830 389	0,00	1261	0,00	323759	0,00	100,00
Gjennomsnitt		348 217		115		29 433		

Dette gir følgende fordeling til disposisjon for det enkelte bispedømmeråd:

BISPEDØMME	Fordelingsnøkkel	Innvilget beløp
Oslo bispedømmeråd	8,06	576 000
Borg bispedømmeråd	9,76	696 000
Hamar bispedømmeråd	10,96	783 000
Tunsberg bispedømmeråd	8,93	638 000
Agder og Telemark bispedømmeråd	9,64	689 000
Stavanger bispedømmeråd	7,79	557 000
Bjørgvin bispedømmeråd	12,25	875 000
Møre bispedømmeråd	7,03	502 000
Nidaros bispedømmeråd	10,13	723 000
Sør Hålogaland bispedømmeråd	7,43	532 000
Nord Hålogaland bispedømmeråd	8,02	573 850
SUM:	100,00	7 144 850

Økonomiske/administrative konsekvenser

Kirkerådet har fordelt kr 23 500 000 i henhold til fordelingsprinsippene i retningslinjene for disponering fra Opplysningsvesenets fond til kirkelige formål.

Beløpet er i samsvar med departementets tildelingsbrev. Midlene skal disponeres i 2014.

Kirkerådets aktivitet - planlagt i årsplan 2014 - forutsettes finansiert med kr 5 794 850 i henhold til saksfremlegget.